17. יתרו. ללכת בעולם שכבר נוסה

בעשרת הדיברות, העומדים במרכז פרשת יתרו, מופיעה מצווה שנלווה לה שכרה: **כַּבֵּד אֶת אָבִיךָ וְאֶת אִמֶּךָ לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה.** מה פירוש הבטחה זו? וכי אם ימיו של אדם אינם מתארכים בפועל, כיצד מתקיימת בו *אריכות הימים* הבאה מכוח כיבוד הורים?

כאשר אדם מכבד את הוריו, אין הוא מקבל מהם רק את חייו הביולוגיים, אלא זוכה לרשת את ניסיונם וחכמתם. חייו מתרחבים: הוא הולך בעולם שכבר דרכו בו אבותיו, יורש לקחים שנלמדו, תובנות שנבחנו, ודרך שכבר נוסתה. אין הוא נדרש להתחיל הכול מן ההתחלה, אלא צועד על קרקע שכבר הוכשרה לפניו.

ואם גם הוריו עצמם עמדו במצוות כיבוד הורים, הרי שחיים אלה נטווים משכבות עמוקות עוד יותר של ניסיון וחכמה. נמצא ש*אריכות ימים* איננה בהכרח ריבוי של שנים, אלא עומק של חיים: חיים שקולים יותר, עשירים יותר, חיים שבהם האדם איננו מתחיל מן האפס, אלא ממשיך מסע ארוך הנושא בתוכו את חכמת הדורות.

ומכאן המסקנה: זו היא <u>אריכות הימים</u> שהבטיחה התורה: לא בהכרח אריכות ימים במניין השנים, אלא אריכות ימים בעוצמתם. חיים דחוסים במשמעות, רוויים בתוכן, עתירי ניסיון וחכמה. לא חיים ארוכים בכמות, אלא חיים עמוקים באינטנסיביות, חיים שיש בהם צפיפות, תבונה, וחכמת הדורות.